T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2024/475
KARAR NO : 2025/338
KARAR TR : 05/05/2025

ÖZET: 2918 sayılı Kanun'un Ek 2/3-a maddesi uyarınca verilen idari para cezasının iptal edilmesi istemiyle açılan davanın, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 3. ve 27/1. maddeleri uyarınca, ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : V.G
Vekili : Av.C.A
Davalı : İstanbul Valiliği

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili tarafından, müvekkilinin sevk ve idaresinde olduğu 34 ... 51... plakalı ticari araçla, 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ve 5393 sayılı Belediye Kanunu kapsamında ilgili belediyeden izin/ruhsat almadan kaçak yolcu taşımacılığı yapılmak suretiyle 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun Ek 2/3-a maddesinin ihlal edildiğinden bahisle müvekkili adına 32.233 TL idari para cezası uygulanmasına ve üçüncü kişi adına kayıtlı aracın aynı maddenin 4/a bendi uyarınca trafikten 60 gün men edilmesine ilişkin 26/04/2024 tarih ve MB-33868005 sayılı işlemin iptali istemiyle idari yargı yerinde dava açılmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. İdari Yargıda

2. İstanbul 11. İdare Mahkemesi 13/05/2024 tarih ve E.2024/848, K.2024/697 sayılı kararı ile, 2577 sayılı Kanun'un 3. maddesine uygun olmayan dilekçenin reddine karar vermiş; aynı Mahkeme, 11/06/2024 tarih ve E.2024/1062, K.2024/920 sayılı kararı ile bir kez daha dilekçenin reddine karar vermiş; davacı tarafından salt idari para cezasının iptali istemli yenileme dilekçesi sunulmuştur.

3. **İstanbul 11. İdare Mahkemesi 08/07/2024 tarih ve E.2024/1223, K.2024/1030 sayılı kararı** ile, araç **sürücüsü** davacı adına idari para cezası uygulanmasına ilişkin uyuşmazlığın görüm ve çözümünün, 5326 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca adli yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle, 2577 sayılı Kanun'un 15/1-a maddesi hükmü uyarınca davanın görev yönünden reddine karar vermiş ve bu karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

> *"... Uyuşmazlıkta, idari trafik para cezasına ilişkin işlemin, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden olduğu, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nda idari para cezasına karşı açılacak davalarla ilgili görevli mahkemenin gösterilmediği görülmektedir.*
>
> *Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun 5560 sayılı Kanun'la değişik 3. maddesinde*

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden EDEw4V8 - 19WQBEx - szpIJJB - 7sMDKc= ile erişebilirsin

belirtildiği üzere, söz konusu Kanun'un, idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı kuralı gereğince, görevli mahkemenin belirlenmesinde, 5326 sayılı Kanun hükümleri dikkate alınacağından, dava konusu trafik idari para cezasına karşı açılan davanın görüm ve çözümünde, anılan Kanun'un 27. maddesinin (1) numaralı bendi uyarınca, adli yargının görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

Nitekim, Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümünün 24.10.2016 gün ve E:2016/471, K:2016/488 sayılı kararı da bu yöndedir....."

4. Davacı vekili, bunun üzerine aynı istemle adli yargı yerine itiraz başvurusu yapmıştır.

B. Adli Yargıda

5. **Bakırköy 4. Sulh Ceza Hakimliği 13/09/2024 tarih ve D.İş.No. 2024/8646 sayılı kararı** ile; idari para *cezasının* yanında aracın trafikten men kararının da verilmiş olması nedeniyle, yapılan başvuruyu inceleme görevinin idari yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle, 5326 sayılı Kanun'un 27/8. ve 28/1-b maddeleri uyarınca itirazın görev yönünden reddine karar vermiş ve bu karar karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"... Ba?vuranın idari para cezasının iptalini talep ettiği, trafik idari para cezasına karşı yapılan itirazda görevli merci Sulh Ceza Hakimliği olmakla birlikte, aracın trafikten men edildiği de Emniyet cevabi yazıda belirtildiğinden ve trafikten men işlemlerinin idari yargı yerinde görülmesi gerektiğinden ve 5326 sayılı yasanın 27.maddesine, 5560 sayılı Kanun ile eklenen sekizinci fıkrada ise; "idari yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişiyle ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde; idari yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddialarının, bu işlemin iptali talebiyle birlikte idari yargı merciinde görüleceği" şeklindeki düzenleme nedeniyle trafik idari para cezasına yapılan itirazın aracın geçici süreyle trafikten men kararı ile birlikte görevli İdare Mahkemesi'nce değerlendirilmesi gerektiği anlaşılmakla 5326 sayılı yasanın 27/8 ve 28/1-b maddesi uyarınca başvurunun REDDİNE..."

6. Davacı vekilinin başvurusu üzerine, Bakırköy 4. Sulh Ceza Hakimliğince, 2247 sayılı Kanun'un 14. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

7. 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun *"Araçların tescil edildikleri amacın dışında kullanılması"* başlıklı Ek 2. maddesi şöyledir:

"(Ek: 17/10/1996-4199/43 md.) (Değişik:18/10/2018-7148/26 md.)

Araçlarını motorlu araç tescil belgesinde gösterilen maksadın dışında kullananlar ile sürülmesine izin veren araç sahiplerine 1.002 Türk lirası idari para cezası uygulanır. **(Mülga** *cümle:21/2/2019-7166/5 md.)(…)*

(Ek fıkra:21/2/2019-7166/5 md.) Ayrıca, araç on beş gün süre ile trafikten menedilir.

10/7/2004 tarihli ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ve 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanunu kapsamında ilgili belediyeden;

a) Çalışma izni/ruhsatı almadan,

b) Alınan izin/ruhsatta belirtilen faaliyet konusu dışında,

c) Alınan izin/ruhsatta belirtilen çalışma bölgesi/güzergâh dışında

belediye sınırları dâhilinde yolcu taşımak yasaktır. Bu fıkranın (a) bendine uymayanlara 5.010 Türk lirası, (b) bendine uymayanlara 2.018 Türk lirası, (c) bendine uymayanlara 1.002 Türk lirası idari para cezası verilir. Fiilin işlendiği tarihten itibaren geriye doğru bir yıl içinde tekerrürü hâlinde, bu fıkrada yer alan idari para cezaları iki kat olarak uygulanır.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden EDEw4V8 - 19WQBEx - szpIJJB - 7sMDKc= ile erişebilirsin

İşleteni veya sahibi, sürücüsünün kendisi olup olmadığına bakılmaksızın aracın bu maddenin üçüncü fıkrasına aykırı olarak kullanılmaması hususunda gerekli tedbirleri almak ve denetimini yapmakla yükümlüdür. Araç, bu maddenin üçüncü fıkrasının;

a) (a) bendinin ihlali hâlinde altmış gün,

b) (b) bendinin ihlali hâlinde otuz gün,

c) (c) bendinin ihlali hâlinde ise on beş gün

süreyle trafikten menedilir.

İlgili belediye tarafından tahdit veya tahsis kapsamına alınmış ve bu kapsamda verilmiş çalışma izninin/ruhsatının süresi bittiği hâlde, belediye sınırları dâhilinde yolcu taşıyan kişiye 1.002 Türk lirası idari para cezası uygulanır ve eksikliği giderilinceye kadar araç trafikten menedilir.

Ayırıcı işareti bulunmayan üçüncü fıkra kapsamındaki araçlardan taşımacılık hizmeti alanlara da 334 Türk lirası idari para cezası uygulanır."

8. 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun *"Genel kanun niteliği"* başlıklı 3. maddesi şöyledir:

"*(Değişik: 6/12/2006-5560/31 md.)*

(1) Bu Kanun'un;

a) İdarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde,

b) Diğer genel hükümleri, idarî para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında uygulanır."

9. 5326 sayılı Kanun'un *"Yaptırım türleri"* başlıklı 16. maddesi şöyledir:

"(1) Kabahatler karşılığında uygulanacak olan idarî yaptırımlar, idarî para cezası ve idarî tedbirlerden ibarettir.

(2) İdarî tedbirler, mülkiyetin kamuya geçirilmesi ve ilgili kanunlarda yer alan diğer tedbirlerdir"

10. 5326 sayılı Kanun'un *"Saklı tutulan hükümler"* başlıklı 19. maddesi şöyledir:

"(1) Diğer kanunlarda kabahat karşılığında öngörülen belirli bir süre için;

a) Bir meslek ve sanatın yerine getirilmemesi,

b) İşyerinin kapatılması,

c) Ruhsat veya ehliyetin geri alınması,

d) Kara, deniz veya hava nakil aracının trafikten veya seyrüseferden alıkonulması,

gibi yaptırımlara ilişkin hükümler, ilgili kanunlarda bu Kanun hükümlerine uygun değişiklik yapılıncaya kadar saklıdır"

11. 5326 sayılı Kanun'un *"Başvuru yolu"* başlıklı 27. maddesinin birinci ve sekizinci fıkraları şöyledir:

"(1) İdarî para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idarî yaptırım kararına karşı, kararın tebliği veya tefhimi tarihinden itibaren en geç onbeş gün içinde, sulh ceza mahkemesine başvurulabilir. Bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde idarî yaptırım kararı kesinleşir.

(8) (Ek: 6/12/2006-5560/34 md.) İdarî yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idarî yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde; idarî yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddiaları bu işlemin iptali talebiyle birlikte idarî yargı merciinde görülür ."

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden EDEw4V8 - 19WQBEx - szpIJJB - 7sMDKc= ile erişebilirsin

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

12. Uyuşmazlık Mahkemesinin Kenan YAŞAR'ın Başkanlığında, Üyeler Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Muharrem ÜRGÜP, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 05/05/2025 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, idari ve adli yargı yerleri arasında anılan Kanun'un 14. maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, idari ve adli yargı dosyalarının 15. maddede belirtilen yönteme uygun olarak davacı vekilinin istemi üzerine son görevsizlik kararını veren mahkemece Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin işlemlerde herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliğiyle karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

13. Raportör-Hâkim Süleyman ARIDURU'nun davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ve Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

14. Dava, 2918 sayılı Kanun'un Ek 2/3-a maddesi uyarınca verilen idari para cezasının kaldırılması istemiyle açılmıştır.

15. Somut olayda, araç sürücüsü davacı adına ilgili belediyeden çalışma izni/ruhsatı almadan yolcu taşıdığından bahisle idari para cezası düzenlendiği, bununla birlikte dava dışı E.G. adına tescilli aracın 2918 sayılı Kanun'un Ek 2/4-a maddesi uyarınca 60 gün süreyle trafikten men edildiği ve bu işleme karşı adı geçen kişi tarafından herhangi bir iptal davası açılıp açılmadığının dosya kapsamından tespit edilemediği anlaşılmaktadır.

16. Kabahatler Kanunu'nun 27. maddesinin sekizinci fıkrasında; idari yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde, idari yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddialarının, bu işlemin iptali talebiyle birlikte idari yargı merciinde görüleceği kurala bağlanmış, bu maddenin gerekçesinde de bu hükümle, Kabahatler Kanunu'ndaki düzenlemelerin ortaya çıkardığı bağlantı sorununa çözüm getirilmesinin amaçlandığı ifade edilmiştir.

17. 19/12/2006 tarihinde yürürlüğe giren bu düzenlemeye göre, Kabahatler Kanunu'nun; idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı, diğer kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda ise uygulanmayacağı ancak idari yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde; idari yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddialarının, bu işlemin iptali talebiyle birlikte idari yargı merciinde görüleceği anlaşılmaktadır.

18. Uyuşmazlık Mahkemesince de, daha evvelki idari para cezası yönünden oluşan olumsuz görev uyuşmazlıklarının çözümünde, idari para cezasına konu işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararın da verilmiş olması ve dosya içeriğinden bu kararın idari yargı yerinde dava konusu edildiğinin anlaşılması halinde; idari para cezasına ilişkin kararın hukuka aykırılığı iddiasının da, idari **yargı** yerinde görüleceği sonucuna

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden EDEw4V8 - 19WQBEx - szpIJJB - 7sMDKc= ile erişebilirsin

varılarak, idari yargı yerince verilen görevsizlik kararlarının kaldırılmasına karar verilmiştir.

19. İncelenen uyuşmazlıkta, aynı maddi olay nedeniyle üçüncü kişi şahıs adına kayıt ve tescilli araç hakkında uygulanan 60 gün süreli trafikten men yaptırımının davacı sürücü ile ilgili olmadığı ve onun hakkında düzenlenmediği, davacı hakkında uygulanan trafik para cezasının da 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğu, 2918 sayılı Kanun'da da bu para cezasına itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmediği anlaşılmıştır. Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun değişik 3. maddesi ve aynı Kanun'un 27. maddesinin birinci fıkrası bir arada değerlendirildiğinde, 2918 sayılı Kanun'un Ek 2/3-b maddesi uyarınca verilen idari para cezasına karşı açılan davanın çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

20. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Bakırköy 4. Sulh Ceza Hakimliğinin 13/09/2024 tarih ve D.İş.No. 2024/8646 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Bakırköy 4. Sulh Ceza Hakimliğinin 13/09/2024 tarih ve D.İş.No. 2024/8646 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

05/05/2025 tarihinde, OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan Vekili Kenan YAŞAR	Üye Doğan AĞIRMAN	Üye Eyüp SARICALAR	Üye Muharrem ÜRGÜP
	Üye Ahmet ARSLAN	Üye Mahmut BALLI	Üye Bilal ÇALIŞKAN

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden EDEw4V8 - 19WQBEx - szpIJJB - 7sMDKc= ile erişebilirsin